

Запорізький інститут економіки і інформаційних технологій

**ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ
«ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО»**

Українським підприємствам, змушеним адаптуватися до умов невизначеності ринку вкрай потрібні фахівці, що мають, якщо не досвід, а хіба знання по оцінці ризиків у всіх сферах підприємницької діяльності: закупівля сировини, матеріалів, виробництво, збут продукції, фінанси. Ринок вимагає фахівців, які готові приймати професійні рішення в умовах невизначеності ринку, адекватно оцінювати ризики та адаптованих до жорсткої конкурентної боротьби. Питання оцінки ризиків є складовою проблем економічної безпеки підприємства.

Зміст вищої освіти полягає в формуванні системи знань, умінь і навичок, професійних якостей, що відповідають потребам суспільства. Система знань має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій та повинна відбивати реалії ринкової економіки. Обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує особі здобуття певної кваліфікації складає зміст навчання. Навчальний процес у вищій школі регламентується системою стандартів вищої освіти: державним стандартом вищої освіти, галузевим стандартом та стандартами вищої освіти вищих навчальних закладів. Система стандартів закладає основи оцінки якості вищої освіти та професійної підготовки фахівців.

Якість вищої освіти повинна відображати професійну компетентність та здатність фахівця задовольняти потреби суспільства, тому в стандарти вищої освіти своєчасно повинні вноситись зміни щодо сукупності норм, які визначають зміст вищої освіти та зміст навчання.

Мова не йде про те, що в перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах в галузі знань «Економіка та підприємництво» (шифр 0305) треба внести напрям «Економічна безпека підприємства», а про те, що в освітньо – кваліфікаційні характеристики або

професійні стандарти випускників вищих навчальних закладів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст та магістр напрямів підготовки: економічна кібернетика, міжнародна економіка, економіка підприємства, фінанси і кредит, товарознавство і торговельне підприємництво цієї галузі до переліку основних вимог щодо професійних якостей, знань і умінь фахівця, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків, треба внести уміння оцінювати ризики, в тому числі ризики, що становлять загрозу економічній безпеці підприємства.

Професійний стандарт, як галузевий стандарт вищої освіти, визначає компетентність випускника вищого навчального закладу, систему виробничих функцій і типових завдань діяльності, знань, умінь та навичок, необхідних для їх реалізації. Саме в цьому галузевому нормативному документі, що визначає місце фахівця в структурі галузей економіки держави і вимоги до його компетентності, потрібно відбити вимоги до знань фахівця щодо економічної безпеки підприємства та його навичок по зменшенню ризиків у всіх сферах діяльності підприємства.

Складовими стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів є варіативні частини освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників вищих навчальних закладів, варіативні частини освітньо-професійних програм підготовки, навчальні плани та програми навчальних дисциплін. Саме в робочих програмах дисциплін перелічених напрямів підготовки та спеціальностей галузі знань «Економіка та підприємництво» треба відбити питання невизначеності та ризиків на всіх стадіях підприємницької діяльності.

На наш погляд, розкриваючи питання економічної безпеки підприємства, слід групувати ризики не тільки за напрямами діяльності підприємства, видами, але й по ступеням загрози для економічної безпеки підприємства. Щодо основних методів навчання, то застосовуючи пояснювально – ілюстративний метод, в лекціях викладач розкриває базові поняття: невизначеність, ризик, дає посилання на навчальну та методичну літературу. Використання репродуктивного методу дає змогу студенту застосовувати вивчене на основі зразка або правила. Він модулює вивчений матеріал відповідно до інструкцій, розпоряджень, правил – в

аналогічних до представленої зразка ситуаціях. Методи проблемного викладання дозволяють навчати студентів через постановку проблеми. Формулювання нестандартного завдання дозволяє студенту стати співучасником наукового пошуку, проявити здібності нестандартного мислення. Продуктивний характер дослідницького методу розкривається в тому, що на основі вивчення літератури, спостережень та вимірювань студенти самостійно класифікують ризики за різними ознаками та оцінюють ступінь їх загрози для підприємства.